

KALINA BOŻEK KL. 6D

**POLSKIE NOBLISTKI –
PATRONKI SZKOŁY
PODSTAWOWEJ NR 360**

POLSKIE NOBLISTKI

1903 r.
1911 r.*

Maria Skłodowska - Curie

1996 r.*

Wisława Szymborska

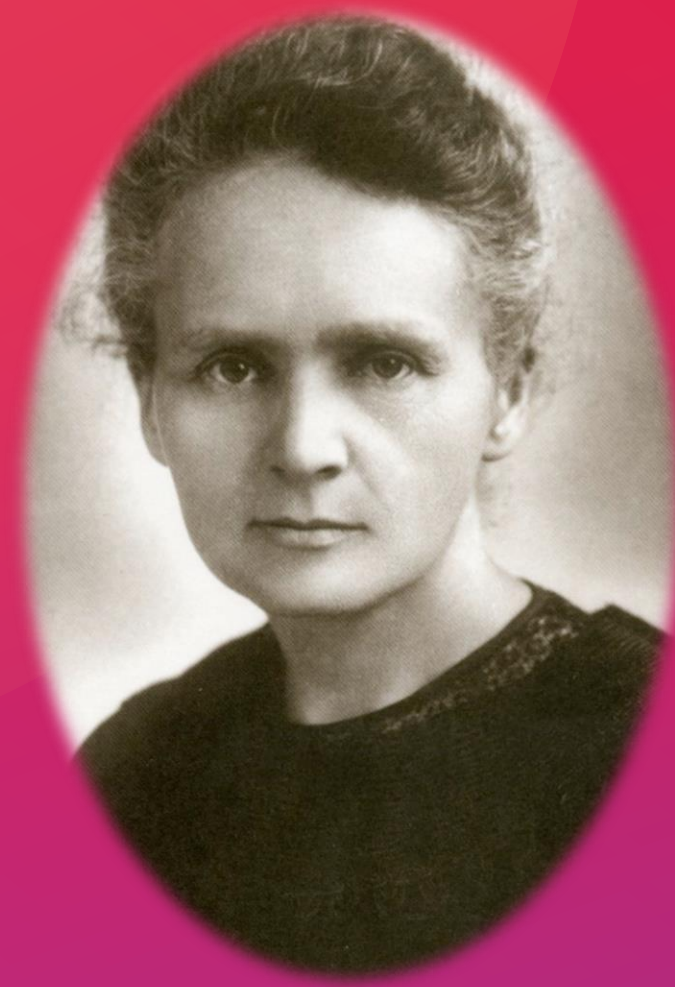
2018 r.*

Olga Tokarczuk

* Data otrzymania
Nagrody Nobla

MARIA SKŁODOWSKA - CURIE

Pierwsza kobieta, która otrzymała Nobla w dziedzinie fizyki, i jak dotąd jedyna, która otrzymała Nobla z dwóch różnych dziedzin (chemia). Jest pierwszą kobietą z tytułem profesorskim na paryskiej Sorbonie i pierwszą damą wśród członków Akademii Medycznej w Paryżu. Jest również pierwszą kobietą, której szczątki spoczęły w paryskim Panteonie.

MARIA SKŁODOWSKA - CURIE

Urodziła się w Warszawie jako najmłodsze, piąte dziecko Władysława, nauczyciela fizyki i matematyki, oraz Bronisławy z Boguskich, przełożonej pensji dla dziewcząt. Jest dziewczynką zdolną, pracowitą, obdarzoną znakomitą pamięcią. Gimnazjum kończy ze złotym medalem i kontynuuje naukę w tajnym Uniwersytecie Latającym.

Ma 10 lat, gdy umiera jej matka. Sześć lat później w swoim pamiętniku zamieszcza krytykę oszukańczych praktyk Kościoła oraz fragmenty obrazoburczej książki "Żywot Jezusa" Renana. Miejsce wiary i Boga w jej życiu zastępuje odtąd nauka.

W 1886 obejmuje posadę guwernantki w majątku Szczuki w okolicach Ciechanowa u zamożnych ziemian Żorawskich. Przeżywa pierwszą miłość do syna swoich pracodawców Kazimierza, studenta Uniwersytetu Warszawskiego (później świetnego matematyka). Ślubne plany obojga torpedują rodzice Kazimierza.

MARIA SKŁODOWSKA - CURIE

Na Sorbonie odbiera dyplomy licencjackie: z fizyki z pierwszą lokatą, a z matematyki z drugą lokatą. W 1895 zawiera cywilny związek małżeński z Pierre'em Curie i przyjmuje francuskie obywatelstwo. Badania nad promieniotwórczością przynoszą małżonkom Curie (i Becquerelowi) Nagrodę Nobla z fizyki w 1903 roku i Medal Davy'ego. Uczona uzyskuje doktorat za pracę "Badanie ciał radioaktywnych". W utworzonej dla jej męża katedrze fizyki na Sorbonie kieruje laboratorium.

Po tragicznej śmierci Pierre'a Curie w 1906 roku Maria obejmuje jego katedrę. Zgłasza swoją kandydaturę do Francuskiej Akademii Nauk. Ma już Nobla, trzykrotne laury Akademii Nauk w Paryżu, doktoraty uniwersytetów w Edynburgu, Genewie, Manchesterze etc., jest członkiem Akademii Nauk w Petersburgu, Bolonii, Pradze i Akademii Umiejętności w Krakowie. Przepada jednak w głosowaniu.

Ataki milkną po drugiej Nagrodzie Nobla w 1911 roku, tym razem z chemii. W swoim wystąpieniu laureatka podkreśla, że odkryć dokonała wraz z mężem, więc nagrodę odbiera jako wyraz hołdu dla pamięci Pierre'a. Rok później Maria Skłodowska-Curie inicjuje budowę Instytutu Radowego w Paryżu.

WISŁAWA SZYMBORSKA

Poetka i eseistka. Laureatka literackiej nagrody Nobla za rok 1996. Urodziła się 2 lipca 1923 roku w Bninie pod Poznaniem – według metryki, bo rodzinne przekazy wskazują Kórnik – związana całe życie z Krakowem. Zmarła tamże 1 lutego 2012 roku.

WISŁAWA SZYMBORSKA

Wisława to drugie imię Szymborskiej. Na pierwsze miała Maria, w zdrobnieniu (od Marychna) Ichna. Talent poetycki Ichny ujawnił się w latach dziecięcych, kiedy to za wierszyk, koniecznie zabawny, ojciec obdarowywał ją drobną monetą.

Ojciec, Wincenty Szymborski pracował jako zarządca dóbr hrabiego Władysława Zamoyskiego, początkowo w Zakopanem, gdzie leczył płuca. Kolejna choroba, tym razem serca, zmusiła go do opuszczenia gór. Wraz z żoną, Anną Marią z domu Rottermund i córką Nawoją przeniósł się do Kórnika, gdzie przyszła na świat jego druga córka, Wisława. Po śmierci hrabiego w 1924 roku, Szymborscy przenieśli się do Torunia, a pięć lat później do Krakowa.

Z podwawelskim grodem poetka związała resztę swojego życia. Uczęszczała do Gimnazjum Sióstr Urszulanek, a podczas wojny uczyła się na tajnych kompletach i zdała maturę w 1941 roku. Chcąc uniknąć wywózki do Rzeszy, w 1943 roku została urzędniczką na kolei.

WISŁAWA SZYMBORSKA

Niezwykły talent plastyczny pozwolił jej zilustrować nowe wydanie podręcznika "First steps in English" Jana Stanisławskiego. Wciąż pisała i w 1945 roku w krakowskim "Dzienniku Polskim" zadebiutowała wierszem "Szukam słowa". Rok później podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, po czym przeniosła się na socjologię, ale trudna sytuacja materialna zmusiła ją do przerwania nauki.

W 1948 roku poślubiła poetę Adama Włodka. Zamieszkała z nim w Domu Literatów przy Krupniczej 22, gdzie na co dzień spotykała wybitne literackie osobowości. Małżeństwo z Włodkiem przetrwało do 1954 roku, lecz nadal pozostali przyjaciółmi. Piętnaście lat później Szymborska związała się z pisarzem Kornelem Filipowiczem, choć się nie pobraли i mieszkali osobno.

Pierwszy tom poetycki "Dlatego żyjemy" poetka wydała w 1952 i w tym samym roku została członkiem Związku Literatów Polskich. Pisanych w duchu epoki wierszy z tego, ani z następnego zbioru "Pytania zadawane sobie" (1954), autorka nigdy nie włączała do późniejszych wyborów czy antologii. Jerzy Illg w książce "Mój znak. O noblistach, kabaretach, przyjaźniach, książkach, kobietach" (2009) cytuje odpowiedź autorki na zarzuty osób wypominających jej lewicowe koneksje.

OLGA TOKARCZUK

Wybitna prozaiczka i eseistka,
laureatka nagrody Nobla w dziedzinie
literatury za 2018 rok i The Man
Booker International Prize 2018 za
powieść "Bieguni". Urodziła się 29
stycznia 1962 roku w Sulechowie.
Wielbicielka Junga, znawczyni filozofii
i wiedzy tajemnej, studiowała
psychologię na Uniwersytecie
Warszawskim.

OLGA TOKARCZUK

Jeszcze jako nastolatka próbowała swych sił w poezji. Potem na wiele lat zamilkła, by powrócić bardzo dobrze przyjętą przez krytykę powieścią "Podróż ludzi Księgi" (1993). Utwór ten jest czymś w rodzaju nowoczesnej paraboli. W warstwie dosłownej traktuje o nieudanej wyprawie po tajemniczą Księgę, w trakcie której na dwoje głównych bohaterów spływa wielka miłość.

Wielkim i głośnym sukcesem pisarki była jej trzecia powieść – "Prawiek i inne czasy" (1996). Tytułowy Prawiek, mityczna wioska położona rzekomo w samym środku Polski, jest archetypicznym mikrokosmosem, w którym skupiły się wszystkie znane człowiekowi radości i smutki.

W innym tonie i gatunku została utrzymana kolejna powieść Olgi Tokarczuk "Dom dzienny, dom nocny" (1998). Określenie powieść jest tu dość mylące, ponieważ rzecz ta jest hybrydą tekstową, w której zgromadzono przeróżne zarysy fabuł i bardziej spójne opowieści, notatki o charakterze quasi-eseistycznym, prywatne zapiski itp.

OLGA TOKARCZUK

W 2014 roku ukazały się "Księgi Jakubowe", epicka opowieść o Jakubie Franku, żydowskim mesjaszu żyjącym w XVII wieku na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej. O tej postaci Tokarczuk pisała już w 2006 roku na łamach "Twórczości" (zobacz na Culture.pl). Za "Księgi Jakubowe" autorka w 2015 roku otrzymała Nagrodę Literacką "Nike" (po raz drugi, po "Biegunach" w 2008 roku).

W 2018 roku nakładem Wydawnictwa Literackiego ukazały się "Opowiadania bizardne" – zbiór dziesięciu krótkich form, w których Tokarczuk na warsztat wzięła kategorię dziwności.

W 2019 roku zdobyła Literacką Nagrodę Nobla (formalnie jest laureatką za 2018 rok – nie przyznano wówczas nagrody z uwagi na skandale w Akademii Szwedzkiej). Akademia doceniła Tokarczuk *zawyobrażnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją reprezentuje przekraczanie granic jako formę życia.*

GALERIA ZDJEĆ:

ŹRÓDŁA:

[Biografie \(biografieonline.it\)](https://biografieonline.it)

[Interia - Polska i świat: informacje, sport, gwiazdy.](#)

[Piękniejsza Strona Nauki – Jeśli chcesz by coś zostało powiedziane — powierz to mężczyźnie. Jeśli chcesz by coś zostało zrobione — powierz to kobiecie. \(Margaret Thatcher\) \(piekniejszastronanauki.pl\)](#)

[literatura, film, design, architektura, teatr, sztuki wizualne i nie tylko | Culture.pl](#)

[Pismo. Magazyn Opinii \(magazynpismo.pl\)](#)

[Strona główna - paderewski.net](#)

[Maria Skłodowska-Curie \(1867-1934\) | CiekawostkiHistoryczne.pl](#)

[Olga Tokarczuk – p, wolna encyklopedia](#)